

Sygn. akt IV U 736/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2019 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 18 lipca 2017 r. Nr (...) oraz z dnia 11 września 2017 r. Nr (...)

w sprawie W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżone decyzje i ustala W. K. prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2017 r.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz W. K. 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 736/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2017r. znak: (...) (zmienną do decyzji z dnia 18 lipca 2017r.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887 ze zm.) i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił W. K. prawa do emerytury, wskazując iż Ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Jednocześnie organ rentowy podniósł, iż świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 6 lipca 2015r. – wystawione na podstawie wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy – nie spełnia wymogów określonych prawem i brak jest podstaw do uznania wskazanego w nim okresu zatrudnienia jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono Ubezpieczonemu okresu zatrudniania od 15 listopada 1979r. do 31 marca 1982r. w Przedsiębiorstwie (...) w W., ponieważ widnieją niezgodności stanowisk pracy w zebranej przez organ rentowy dokumentacji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął Ubezpieczonemu za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r. 1

rok i cztery miesiące okresów nieskładkowych oraz 19 lat 7 miesięcy i 28 dni okresów składkowych, co łącznie dało 20 lat 11 miesięcy i 28 dni. Nadto, organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy okresu od 30 marca 1973r. do 27 sierpnia 1979r., ponieważ Ubezpieczony odbywał służbę wojskową od 25 lutego 1977r. do 18 grudnia 1978r., zatem nie mógł w tym czasie pracować w gospodarstwie rolnym rodziców (decyzja ZUS z 18 lipca 2017r. k. 63 akt rentowych, decyzja zmienna ZUS z 11 września 2017r. k. 64 akt rentowych).

Odwołania od w/w decyzji wniósł ubezpieczony W. K. wnosząc o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania Ubezpieczony podniósł, iż nie zgadza się z decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ w spornym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Ponadto, uważa za niezasadne zakwestionowanie wykonywania przez niego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (odwołania Ubezpieczonego k. 1-4 kat sprawy i k. 32-35 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o ich oddalenie powołując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach (odpowiedź ZUS na odwołanie k. 6 akt sprawy).

Sprawa z odwołania ubezpieczonego W. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 lipca 2017r. prowadzona pod sygnaturą akt IV U 795/17 została połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z odwołania Ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z 11 września 2017r. prowadzoną pod sygnaturą IV U 736/17. Obie sprawy prowadzone były w dalszym ciągu pod wspólną sygnaturą IV U 736/17.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. K., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 12 czerwca 2017r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o przyznanie mu prawa do emerytury (wnioski Ubezpieczonego k. 1-8 akt rentowych). Na podstawie przedłożonych dokumentów, organ rentowy uznał za udowodniony staż ubezpieczeniowy W. K. w wymiarze 20 lat 11 miesięcy i 28 dni. Nie uznał żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Decyzjami z 18 lipca 2017r. i 11 września 2017r. organ rentowy odmówił przyznania W. K. prawa do emerytury wskazując, iż na dzień 1 stycznia 1999r. nie legitymował się 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie udowodnił 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego (decyzje ZUS k. 63 i 64 akt rentowych).

Ubezpieczony nie uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej, pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w miejscowości S. od 16 roku życia, tj. od (...). Jako gospodarz – rolnik pracował codziennie. Wykonywał wszystkie czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa. Jego rodzice prowadzili gospodarstwo wielobranżowe - mieli krowy, świnie, sadzili ziemniak. Gospodarstwo miało powierzchnię ponad 10 ha.

W okresie od 25 lutego 1977r. do 18 grudnia 1978r. Ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Ubezpieczony W. K. w okresie od 15 listopada 1973r. do 31 marca 1982r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W., początkowo na stanowisku pomocnika operatora dźwigu, następnie (po około 1,5 miesiąca) – po ukończeniu kursu – operatora dźwigu. Jako pomocnik jeździł z operatorem dźwigu na budowy i obsługiwał dźwig pod jego okiem oraz wykonywał inne czynności przy dźwigu. Ubezpieczony wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie od 1 kwietnia 1982r. do 31 marca 1997r. Ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budownictwa Miejskiego (...) w W. na stanowiskach monter konstrukcji żelbetonowych, cieśla. Pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Monterzy konstrukcji żelbetonowych zajmowali się budownictwem mieszkań z „wielkiej płyty”. Była to praca na wysokości. Monterzy konstrukcji żelbetonowych mieli kontakt z cementem i betonem. Nie byli zaopatrzeni w środki ochrony, maski, etc. Praca odbywała się w systemie trzyzmianowym. W nocy stanowiska pracy nie były odpowiednio oświetlone. Ubezpieczony pracując na stanowisku cieśli szalunkowego zajmował się wylewaniem żelbetów.

W. K. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, aktach sprawy, aktach osobowych, a także na podstawie zeznań Ubezpieczonego (zeznania Ubezpieczonego k. 100-101 akt sprawy) oraz świadków S. K., Z. R. (zeznania świadków k. 27-28 akt sprawy), E. S. (1) i K. R. (zeznania świadków k. 87-88 akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego W. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 poz. 887ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r., osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl powołanego wyżej art. 32 ust. 1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art. 27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku, jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Podkreślić należy, iż jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2014r. sygn. akt II UK 395/13 dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43).

Nadto, warto dodać, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56 tejże ustawy, jak okresy składkowe: okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki; przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia; przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5 cytowanej ustawy są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Stosownie natomiast do treści art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresem składkowym jest okres czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby.

Rozstrzygnięcie o zasadności odwołania wymagało ustalenia, czy Ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. legitymował się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu

pracy obowiązującym na danym stanowisku oraz czy posiadał wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze minimum 25 lat. Poza sporem pozostawało, że Ubezpieczony osiągnął - w dniu (...) - wymagany ustawą wiek emerytalny, tj. 60 lat jak również, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił, że Ubezpieczony w okresie od (...) do 27 sierpnia 1978r. (z wyłączeniem okresu od 25 lutego 1977r. do 18 grudnia 1978r., tj. gdy odbywał zasadniczą służbę wojskową) pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. W ocenie Sądu, niezaliczenie przez organ rentowy powyższego okresu do stażu pracy Ubezpieczonego jest bezzasadne. Zgodnie bowiem z treścią przytoczonych powyżej przepisów, zarówno przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez rodziców przypadające po ukończeniu przez ubezpieczonego 16 roku życia, jak i okresy odbywania czynnej służby wojskowej wliczane są do stażu pracy. Fakt, iż Ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16. roku życia do dnia, w którym zaczął odbywać służbę wojskową, a także bezpośrednio po zakończeniu odbywania służby wojskowej do dnia 27 sierpnia 1978r. potwierdził zarówno Ubezpieczony jak i świadkowie S. K. i Z. R., którzy w sposób zgodny i wyczerpujący opisali okoliczności i charakter tejsze pracy.

W toku postępowania Sąd ustalił nadto, iż będąc zatrudnionym zarówno w Przedsiębiorstwie (...) w W. w okresie od 13 listopada 1979r. do 31 marca 1982r., jak również w Przedsiębiorstwie Budownictwa Miejskiego (...) w W. w okresie od 1 kwietnia 1982r. do 31 marca 1997r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy Ubezpieczony wykonywał prace w warunkach szczególnych. Powyżej wymienione okresy zatrudnienia Ubezpieczonego podlegały zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach, gdyż prace te odpowiadały rodzajowo pracom określonym w Wykazie A Dziale V poz. 5 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983 nr 8 poz. 43) a także pracom określonym w Części I pkt 5 ppkt 2 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Budownictwa i Materiałów Budowlanych z dnia 10 grudnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładzie pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wzrostu emerytury (Dz. Urz. MB z 3 kwietnia 1984r.) . Potwierdziły to zeznania Ubezpieczonego, a także świadków E. S. (2) i K. R.. Sąd w całości obdarzył wiarygodnością te zeznania, co do rodzaju pracy jaką Ubezpieczony świadczył w okresie spornym. Były one bowiem spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały, a także szczegółowo i kompleksowo opisywały charakter tejsze pracy, sposób jej wykonywania oraz podstawowe obowiązki pracownicze. Ponadto, zeznania Ubezpieczonego oraz świadków w pełni korespondowały z dokumentami zgromadzonymi w uzyskanych przez Sąd aktach osobowych W. K..

Tym samym zaliczenie do stażu pracy okresu, w którym Ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, tj. od (...) do 27 sierpnia 1979r. oraz okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie (...) w W., tj. od 15 listopada 1973r. do 31 marca 1982r. oraz w Przedsiębiorstwie Budownictwa Miejskiego (...) w W., tj. od 1 kwietnia 1982r. do 31 marca 1997r. dały Ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Całokształt okoliczności niniejszej sprawy pozwolił zatem uznać, że W. K. w momencie złożenia wniosku o emeryturę spełniał wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do tego świadczenia określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd oddalił wniosek Ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp, uznając go za zbędny a sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżone decyzje i ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2017r.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z jego wynikiem na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.).